

Příloha č. 4 ke směrnici

BOZP-KAM01 – Organizace BOZP

03_BOZP-KaM_Postup kontroly na alkohol na pracovisti

UNIVERZITA KARLOVA

Koleje a menzy

POSTUP PROVÁDĚNÍ KONTROL NA ALKOHOL A DALŠÍ NÁVYKOVÉ LÁTKY

1. Zahájení kontroly:

Před provedením orientační dechové zkoušky si vedoucí případně jiný pověřený pracovník provádějící kontrolu připraví potřebné tiskopisy pro provedení orientační dechové zkoušky na alkohol:

- a) **POVĚŘENÍ VEDOUcíHO, PŘÍPADNĚ JINÉHO POVĚŘENÉHO ZAMĚSTNANCE** – toto pověření musí být řádně podepsáno pověřeným vedoucím zaměstnancem nebo jiným pověřeným pracovníkem, ředitelem KaM a datem ke kterému je pověření platné,
- b) tiskopis – **PROTOKOL O KONTROLE NA ALKOHOL NEBO JINOU NÁVYKOVOU LÁTKU**, tento dokument je součástí směrnice BOZP – KAM01, příloha č. 3, jako VZOR.

2. Provozní zajištění:

1. Zajistíme, aby na pracovišti KaM při kontrole na alkohol nebo jinou návykovou látku byl přítomen alespoň jeden zaměstnanec KaM jako tento svědek.
2. Dotčený vedoucí nebo pověřený zaměstnanec musí „alkoholtester“ a další detekční prostředky bezpečně ovládat a seznámit se s návodem k použití, což stvrdí svým podpisem na protokole o kontrole, viz příloha č. 4 Směrnice BOZP – KAM01.
3. Za přítomnosti svědka vyzveme kontrolovaného, aby se dostavil do kanceláře vedoucího zaměstnance, a sdělí mu konkrétní důvody proč je prováděna kontrola na alkohol nebo jinou návykovou látku – například že z něj on nebo jiný zaměstnanec, cítí alkohol, že si všiml jeho potáčení a špatné motoriky nebo, že jeví známky požití alkoholu nebo návykové látky. Důvodem samozřejmě může být i způsobení nehody nebo pracovního úrazu.
4. **Při pracovním úrazu se kontrola na alkohol provádí vždy!!!**
5. V kanceláři vedoucího zaměstnance bude provedena samotná orientační dechová zkouška nebo zkouška na návykovou látku. Zde s kontrolovaným zaměstnancem vyplníme před vlastní zkouškou, „protokol o kontrole na alkohol nebo jinou návykovou látku“, nacionále podezřelého zaměstnance, jeho pracovní pozici, nacionále kontrolora a svědka, atd.
6. V případě sporného výsledku nebo pochybností kontrolovaného zaměstnance o správnosti výsledku zkoušky se zkouška po 15 minutách opakuje. V průběhu této doby je kontrolovanému zaměstnanci zakázáno jíst, pít a kouřit. Trvá-li kontrolovaný zaměstnanec na krevní zkoušce, pak oprávněný vedoucí zaměstnanec neprodleně zajistí její provedení. Oprávněný vedoucí zaměstnanec zajistí doprovod kontrolovaného zaměstnance k lékaři.
7. Bude-li zjištěno, že u kontrolovaného zaměstnance přesahuje hladina alkoholu v krvi:
 - 0,30 promile při zkoušce analyzátořem,
 - musí oprávněný vedoucí zaměstnanec o průběhu a výsledku zkoušky sepsat záznam dle vzoru uvedeném v příloze 4. Záznam archivuje vedoucí zaměstnanec po dobu 10 let. Před sepsáním záznamu musí oprávněný vedoucí zaměstnanec seznámit kontrolovaného zaměstnance s možností opakování zkoušky, případně s možností krevní zkoušky. Dále musí kontrolovaného zaměstnance upozornit, že je povinen v záznamu vyjádřit své stanovisko k výsledku zkoušky (souhlasím – *nesouhlasím*) a záznam podepsat
8. Protokol před založením do šanonu BOZP pracoviště oskenujeme a pošleme kopii referentovi BOZP ředitelství KaM a Personální oddělení ředitelství KaM.

3. Postup při provádění kontroly s alkoholtesterem:

1. V protokolu uvedeme název měřidla „alkoholtester“ nebo dalších detekčních prostředků.
2. Protokol nepodepisujeme ani neuvádíme výsledek testu, dokud zkouška neproběhla.
3. V případě kontroly na alkohol si připravíme digitální „alkoholtester“ – zapneme jej a necháme kalibrovat na okolní prostředí (dle typu cca 100 sec.).
4. Ujistíme se, že přístroj – měřidlo, kterým bude orientační dechová zkouška prováděna má platný „kalibrační protokol“ a tedy zkouška bude platná. Na každém digitálním analyzátořu alkoholu je kontrol nálepka kde okamžitě zjistíte datum platnosti kalibrace, kdy je měřidlo branné jako vyhovující.
5. Kalibrace detektoru je platná – pokud výrobce nestanoví jinak – jeden rok nebo 500 orientačních dechových zkoušek!

6. Ujistíme se, že před provedením samotné zkoušky máme „alkoholtester“ funkční, že máme nabitě baterie, případně náhradní baterie a dostatečný počet jednorázových hygienicky balených náustků
7. Vezmeme hygienicky zabalený náustek, odstříhneme jednu část v obalu a stále držíme náustek přes obal, poté jej vložíme do otvoru čidla na přístroji nebo Manipulaci s vložením náustku po rozstřížení ochranné hygienické folie do „alkoholtesteu“ provedeme bez dotyku těla náustku, který si kontrolovaná osoba vkládá do úst, nebo vyzveme kontrolovaného, ať si náustek sám nasadí na detektor.
8. Po signalizaci připravenosti přístroje ke zkoušce necháme kontrolovanou osobu lehce a volně vydechnout do přístroje až dojde k signalizaci přístroje, že se měření zdařilo. Z displeje digitálního „alkoholtesteru“ opišeme údaje provedené dechové zkoušky do protokolu.

4. Postup při provádění kontroly na jiné návykové látky:

1. V případě podezření na zneužití jiné návykové látky bude proveden test na drogy. Bude-li zjištěna orientační přítomnost návykových látek, musí oprávněný vedoucí zaměstnanec zaměstnavatele zajistit provedení zkoušky rozborem odebraného biologického materiálu.
2. Před odesláním kontrolovaného zaměstnance k lékaři musí oprávněný vedoucí zaměstnanec vyplnit protokol k vyšetření návykových látek příloha č. 3. Dále se postupuje stejně jako při zajištění krevní zkoušky.

5. Práva a povinnosti zúčastněných stran:

1. Potvrdí-li výsledek zkoušky nebo klinického vyšetření podezření z požití alkoholu nebo zneužití jiné návykové látky, posuzuje se zaměstnanec od okamžiku, kdy obdržel příkaz podrobit se zkoušce až do konce směny, jako by byl neomluveně nepřítomen v práci a je povinen uhradit náklady na provedené lékařské vyšetření. Nepotvrdí-li se podezření na požití alkoholu nebo zneužití jiné návykové látky, posuzuje se doba, po kterou nemohl zaměstnanec vykonávat svou práci, jako překážka v práci na straně zaměstnavatele a zaměstnanci přísluší náhrada mzdy ve výši průměrného výdělku. Náklady na lékařské vyšetření uhradí zaměstnavatel.
2. V případě, že u zaměstnavatele působí odborová organizace, projedná zaměstnavatel neomluvené zameškání směny zaměstnance s dotčenou odborovou organizací. Zaměstnanci může být za zameškanou směnu krácena dovolená, a to o počet neomluveně zameškaných hodin.
3. Zaměstnavatel **nemůže** provádět hromadné namátkové kontroly na alkohol a jiných návykových látek u svých zaměstnanců. Kontroly může provádět pouze u zaměstnanců, u kterých má důvodné podezření na požití alkoholu nebo jiné návykové látky.
4. Pro účely měření se hladina alkoholu:
 - hladina alkoholu v krvi do 0,2 g/kg se považuje za neprůkaznou hladinu,
 - hladina alkoholu v krvi do 0,3 g/kg se označuje za nevýznamnou pro silniční provoz,
 - pokud zaměstnanci byla naměřena hladina alkoholu 0,3 g/kg +, opakujeme po cca 5 až 10 minutách dechovou zkoušku na alkohol znovu. Hladina alkoholu je po druhém měření nižší než původně naměřená, jedná se o zbytkový alkohol a jednáme podle výšky druhé naměřené hladiny alkoholu, v případě vyšší hodnoty je prokázáno požití alkoholu před provedením zkoušky.
5. Podle § 20 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů, se orientačnímu vyšetření a odbornému lékařskému vyšetření musí podrobit osoba, u které je důvodné podezření, že pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky vykonává nebo vykonávala činnost, při níž by mohla ohrozit život nebo zdraví svoje nebo jiné osoby nebo poškodit majetek. Žádost o provedení lékařského vyšetření je příloha č. 5 této směrnice.
6. Podle tohoto zákona vyzvat osobu ke splnění povinnosti podrobit se vyšetření je mimo jiné oprávněn také zaměstnavatel.
7. Odmítne-li osoba orientační vyšetření nebo takové vyšetření nelze provést nebo úspěšně dokončit, provede se odborné lékařské vyšetření. Pokud ho odmítne, hledí se na ni, jako by byla pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek
8. Zákony a jiné právní předpisy, které ošetřují alkohol na pracovišti, jsou následující:
 - Zákon č. 262/2006 Sb. – Zákon zákoník práce
 - Zákon č. 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek,
 - Zákaz požívání alkoholických nápojů – § 106 odst. 4 písm. e) zákona č. 262/2006 Sb. zákoník práce,

- Povinnost podrobit se zkoušce na alkohol – § 106 odst. 4 písm. i) zákona č. 262/2006 Sb. zákoník práce,
- Přestupky na úseku bezpečnosti práce (dodržování zákazu alkoholu) – § 17 odst. 1 písm. x) zákona č. 251/2005 Sb. o inspekci práce,
- Správní delikty právnických osob na úseku bezpečnosti práce (dodržování zákazu alkoholu) – § 30 odst. 1 písm. x) zákona č. 251/2005 Sb. o inspekci práce.